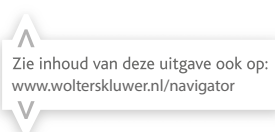

Belastinggids 2022

Lisanne Rijff
Ciska Wisman
Gerard Staats

M.m.v.:
Eric Poelmann
Peter Hoogstraten

NAVIGATOR

Voorwoord

Aangifte over het jaar 2021

Deze Belastinggids kunt u gebruiken bij het invullen van uw belastingaangifte voor de inkomstenbelasting over het jaar 2021. U doet die aangifte in het voorjaar van 2022.

Door COVID-19/Corona was 2021 evenals 2020 in veel opzichten een uitzonderlijk jaar. Dat is ook terug te zien in de fiscale wet- en regelgeving; ook in 2021 gelden namelijk tijdelijke 'corona-maatregelen'. Veel van die maatregelen zijn bedoeld als tegemoetkoming aan de belastingbetaler. Mede met die fiscale maatregelen probeert de Minister van Financiën 'banen en inkomens te beschermen en blijvende economische schade te voorkomen'. Mogelijk gelden ook voor u bijzondere, tijdelijke regels. We bespreken die maatregelen in een aparte rubriek in deze Belastinggids.

Deze editie van de Belastinggids gaat uit van de relevante wet- en regelgeving voor het belastingjaar 2021. Ten opzichte van de vorige edities zijn de relevante wijzigingen in wet, regelgeving, rechtspraak en beleid verwerkt. Vanzelfsprekend zijn daarbij ook alle bedragen en percentages geactualiseerd. Uiteraard besteden wij ook nadrukkelijk aandacht aan bijzondere tijdelijke regelingen. Bijna elk hoofdstuk van deze Belastinggids begint met een beknopt overzicht van de meest relevante wijzigingen in dat onderdeel per 1 januari 2021. Op die manier krijgt u eenvoudig en snel overzicht van de veranderingen. Ook hebben we de Belastinggids weer voorzien van voorbeelden en tips. Bij alle vragen die de aangifte bij u oproept, is de Belastinggids als vanouds een onmisbare steun. Duidelijk, overzichtelijk en actueel.

Wij zorgen ervoor dat niets van de snel veranderende fiscale regels u ontgaat bij het invullen van de aangifte. Het zijn soms dagkoersen. Maar wij blijven ze volgen. En als de drukker eenmaal aan de slag is gegaan, gaan we verder via onze gratis Belastinggids Update op internet (www.wolterskluwer.nl/belastinggids). In de periode januari tot en met maart houden wij daar de actuele ontwikkelingen en gegevens gratis voor u bij.

Vooruitblik 2022 en verder

Aangifte 2022

Op Prinsjesdag in september 2021 is traditiegetrouw weer een groot aantal wetsvoorstellen gepubliceerd. Onderdeel daarvan zijn ook wijzigingen in de inkomstenbelasting per 1 januari 2022 of later. Voor uw aangifte over 2021 zijn die aanpassingen *niet* van belang. De nieuwe regels gelden voor het inkomen dat u geniet in 2022. De effecten van de nieuwe regels ziet u daarom pas bij het invullen van uw aangifte over 2022; dat doet u in het voorjaar van 2023. Niettemin vinden wij het belangrijk om u alvast te informeren over enkele van de wijzigingen, mogelijk wilt of kunt u namelijk alvast op enige manier rekening houden met de (voorgestelde) veranderingen en (voorgestelde) nieuwe maatregelen.

Belastingtarief en heffingskortingen

Het gecombineerde inkomstenbelasting- en premie volksverzekeringstarief is per 1 januari 2022 iets omlaag gegaan, namelijk van 37,10% naar 37,07%. Het hogere tarief is nog steeds 49,50%. Dat hogere tarief geldt voor box 1-inkomens voor zover meer dan € 69 400 (ongeveer). Het belastingtarief voor box 2-inkomen blijft 26,90%. Het belastingtarief voor box 3-inkomen blijft 31%. Wel is het heffingvrije vermogen verhoogd tot € 50 650 per persoon. Veel heffingskortingen vallen in veel gevallen in 2022 iets hoger uit.

Steeds meer online

De Belastingdienst ontvangt naar eigen zeggen inmiddels 98% van alle aangiften digitaal. Ook verloopt de communicatie tussen belastingplichtigen en de Belastingdienst steeds meer online. Vanwege de maatschappelijke weerstand tegen een (te) verregaande digitalisering, verstuurt de Belastingdienst echter bepaalde berichten voorlopig zowel digitaal als via de post. Daarbij gaat het met name om de uitnodiging tot het doen van aangifte, de voorlopige en definitieve aanslag inkomstenbelasting en de definitieve toekenning van toeslagen.

Keuze tussen digitaal en papier

Er komt een keuzeregeling op basis waarvan u in bepaalde gevallen kunt kiezen of u berichten van de Belastingdienst voortaan digitaal wilt (blijven) ontvangen of toch liever op papier. Het is nog niet duidelijk wanneer deze keuze gemaakt kan gaan worden en voor wie de keuzeregeling precies geldt.

Tariefsaanpassing aftrekposten

Sinds 1 januari 2020 geldt dat de zogenoemde 'grondslagverminderende posten' elk jaar tegen een steeds lager belastingpercentage in aftrek worden gebracht. In 2021 was dat percentage maximaal 43%. In 2022 is dat nog maximaal 40%. Het percentage wordt de komende jaren elk jaar met 3%-punt verlaagd, totdat in 2023 het maximale aftrektarief (ongeveer) 37% is.

Dit geldt voor:

- de ondernemersaftrek;
- de MKB-winstvrijstelling;
- de terbeschikkingstellingsvrijstelling;
- de aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning; en
- de persoonsgebonden aftrek.

Excessief lenen dga bij eigen vennootschap

In de zomer van 2020 is het wetsvoorstel Wet excessief lenen bij eigen vennootschap aangeboden aan de Tweede Kamer. Op dit moment is het voorstel nog in behandeling bij de Tweede Kamer. Als het voorstel ongewijzigd wordt aangenomen dan zal de wet in werking treden per 1 januari 2023. De wetgever kiest voor het hanteren een 'peildatum'. U krijgt te maken met de nieuwe regels als u op 31 december 2023 schulden heeft aan uw eigen vennootschap. De wetgever heeft in de zomer van 2021 aangegeven nog steeds te streven naar een inwerkingtreding per 1 januari 2023.

Kort en versimpeld gezegd, personen met een aandelenbelang van tenminste 5% - de directeur-grotaandeelhouders - worden ontmoedigd om 'bovenmatig' (excessief) te lenen bij hun 'eigen' vennootschap. Als u een aanmerkelijk belang houdt en voor meer dan € 500 000 aan schulden heeft aan die vennootschap, dan wordt het meerdere - dus boven die drempel - gezien als belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang waarover belasting moet worden betaald. Voor het berekenen van die belasting wordt uitgegaan van het normale tarief voor box 2. Voor schulden die worden aangemerkt als 'eigenwoningsschuld', wordt onder voorwaarden een uitzondering gemaakt.

Mogelijke aanpassing box 3?

Op de belastingheffing over box 3-inkomen bestaat al geruime tijd veel kritiek vanuit de maatschappij. Met name omdat de inkomstenbelastingheffing uitgaat van een forfaitair rendement in plaats van het werkelijk behaalde rendement. De afgelopen jaren was het werkelijke rendement op bijvoorbeeld spaargeld lager dan het forfaitaire rendement, waardoor de belastingdruk volgens belastingplichtigen te hoog werd. Mogelijk gaat het box 3-systeem veranderen. De Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst heeft daarvoor een extern onderzoek laten uitvoeren. Onderzocht is of het mogelijk zou zijn om over te stappen naar een heffingssysteem op basis van het daadwerkelijke rendement. Hoewel volgens de staatssecretaris nog wat nader onderzoek nodig is, is al wel duidelijk dat er mogelijkheden zijn om die nieuwe heffing te realiseren. Het kabinet moet nu beslissen of ze dit verder gaan oppakken. Zie Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst 21 juni 2021, 'Box 3', nr. 2021-0000089931.

Op de hoogte blijven?

De laatste ontwikkelingen zijn ook te volgen via de gratis online Belastinggids Update via www.wolterskluwer.nl/belastinggids. In de periode januari tot en met maart houden wij daar de actuele ontwikkelingen en gegevens gratis voor u bij. Op het moment dat deze gids naar de drukker ging, was nog niet duidelijk welke voorstellen zouden worden aangenomen en daarmee wet worden.

Tips & trucs, veelgestelde vragen en COVID-19

Ook in deze uitgave hebben wij weer de rubrieken 'Vraag en antwoord' en 'Tips & trucs'. Hierin wordt een aantal onderwerpen extra belicht. Mogelijk ontdekt u aandachtspunten of mogelijkheden die ook voor uw situatie van belang zijn. Nieuw opgenomen is de rubriek 'Fiscale regelingen COVID-19'.

Heeft u een suggestie voor een van deze rubrieken? U kunt deze via e-mail sturen naar belastinggids-NL@wolterskluwer.com. Het is helaas niet mogelijk individuele vragen afzonderlijk te beantwoorden.

Minder belasting betalen, kan dat nog?

In deze gids vindt u talloze mogelijkheden om belasting te besparen; in de verschillende hoofdstukken zijn daartoe algemene of specifieke tips opgenomen. Wij geven aan waarop u moet letten bij het invullen van uw aangifte, bij het maken van afspraken met uw werkgever, bij investeringen in uw onderneming, bij het afsluiten van een lijfrente, bij de aankoop van een eigen woning, bij het kiezen van uw beleggingen, bij

schenken, bij een verhuizing, bij het doen van uw giften enzovoort. Daarnaast wijzen wij u op aandachtspunten van formele aard, zoals de termijn voor het indienen van bezwaar tegen een aanslag inkomstenbelasting. Een kleine greep uit de aandachtspunten:

- inkomsten van gehuwden en samenwoners kunnen voor een belangrijk deel vrij worden verdeeld, waarmee kan worden ingespeeld op tariefvoordelen en aanslaggrenzen;
- het aftrekken van kosten voor uw dienstbetrekking is weliswaar niet mogelijk, maar de werkkostenregeling biedt nog steeds veel mogelijkheden voor het verstrekken van belastingvrije vergoedingen. U kunt ook loon omruilen voor een belastingvrije vergoeding;
- willekeurige afschrijving van nieuwe investeringen in uw onderneming kan grote voordelen opleveren;
- reiskosten woning-werk kunt u aftrekken als u met het openbaar vervoer reist; reist u op een andere wijze, dan mag uw werkgever kosten belastingvrij vergoeden, dus ook als u met de fiets reist;
- rente in verband met de eigen woning is aftrekbaar; andere rente niet. Het is dus zaak om uw financieringen met beleid te regelen;
- soms is aflossen van uw hypotheek ook fiscaal voordeliger dan u denkt;
- door het betalen van premies voor lijfrenteverzekeringen of via banksparen kunt u voor straks uw pensioen aanvullen en voor nu een belastingvoordeel behalen;
- 'groene' beleggingen zijn vrijgesteld. Ook geldt daarvoor een extra heffingskorting;
- aftrek van ziektekosten levert ook bij een laag inkomen voordeel op door de tegemoetkoming specifieke zorgkosten;
- steeds ruimer wordende aftrekmogelijkheden voor schenkingen aan instellingen met een goed doel, de algemeen nut beogende instellingen (ANBI's), met de hoogste belastingbesparing voor periodieke giften (bijvoorbeeld jaarlijkse giften waartoe u zich verplicht hebt). U kunt via internet zien of een instelling de status van ANBI heeft;
- schenkingen aan culturele instellingen leveren meer voordeel op;
- een bezwaar tegen een aanslag inkomstenbelasting moet aan een aantal formele en materiële voorwaarden voldoen. In de Belastinggids zijn enkele voorbeelden en sjablonen opgenomen.

Het is slechts een kleine greep uit de vele aandachtspunten die in de gids uitvoerig worden behandeld en van talloze voorbeelden en tips worden voorzien.

De Belastinggids voor uw aangifte en bezwaar

De Belastinggids behandelt de onderdelen van de aangifte per thema en (deel)onderwerp. De gids is daardoor gemakkelijker bruikbaar, zowel als u op papier aangifte doet als wanneer u elektronisch of online aangifte wilt doen, bijvoorbeeld met Kluwer Belastingpraktijk of met het aangifteprogramma van de Belastingdienst. De gids is ook bruikbaar om na te gaan of u kunt volstaan met het indienen van de aangifte via de app. Daarnaast zorgt de thematische indeling ervoor dat u deze gids als naslagwerk kunt gebruiken, bijvoorbeeld wanneer u informatie nodig hebt voor het indienen van een bezwaar.

In deze gids zijn de belangrijke ontwikkelingen opgenomen die zich hebben voorgedaan en die blijken uit wetswijzigingen, de fiscale rechtspraak, het fiscale beleid van het Ministerie van Financiën, verslagen van Kamercommissies, beslissingen van de Nationale ombudsman en publicaties en commentaren uit de fiscale vakliteratuur. Op verschillende plaatsen gaan wij met tips en attentiesignalen voor belastingvoordeel zelfs nog een stapje verder door verdedigbare standpunten in te nemen die mogelijk (nog) niet voetstoots door de fiscus worden overgenomen. In dat geval vermelden wij dat ook nadrukkelijk en geven wij het tevens met een literatuurverwijzing aan als de kwestie inmiddels onder de rechter ligt.

Dit alles is geselecteerd en duidelijk vertaald voor een optimale bruikbaarheid bij het invullen van de aangifte.

Service voor onze lezers: actuele ontwikkelingen via internet

De waardering voor een papieren gids als hulpmiddel voor het invullen van de aangifte is bij onze lezers nog altijd groot. Maar de snelle veranderingen en ontwikkelingen in de belastingen brengen in het huidige tijdsgewricht mee dat wij niet kunnen volstaan met het uitbrengen van deze gids. Wij bieden daarom extra service voor onze lezers: door de Belastinggids Update op internet wordt u in de maanden januari tot en met maart steeds terstond op de hoogte gebracht van de laatste cijfers en nieuwtjes op fiscaal gebied. U surft gewoon naar www.wolterskluwer.nl/belastinggids en verneemt daar de laatste ontwikkelingen op de Update. Blijf dat regelmatig doen, want de Update wordt in die periode regelmatig vernieuwd.

De Belastinggids Update is een waardevolle aanvulling op de Belastinggids. Voor uw reacties en suggesties staan wij natuurlijk open.

Verwijzingen naar uitspraken, beleid en vakliteratuur

In deze Belastinggids hebben wij bij belangrijke uitspraken en beleidsbesluiten verwijzingen opgenomen naar de fiscale vakliteratuur. Dit is vooral een service voor de vele professionals, zoals belastingadviseurs, salarisadministrateurs en belastingambtenaren, die ook veelvuldig gebruikmaken van deze gids. Via de verwijzingen kunnen zij - vooral in de (professionele) digitale versie van de gids doorklikken - snel en gemakkelijk de volledige rechtspraak vinden die wij in de tekst meestal kort samenvatten. Als particulier zult u normaal gesproken niet over de tijdschriften beschikken die wij noemen. Toch kan een verwijzing naar de vakliteratuur ook u als particulier van pas komen. De grotere bibliotheken beschikken veelal wel over deze literatuur. Daarnaast kunt u de inspecteur bij gelegenheid wijzen op de door ons aangehaalde bronnen. Hij beschikt in elk geval over alle door ons genoemde bladen.

De Staatssecretaris van Financiën heeft in de afgelopen jaren een groot aantal beleidsmededelingen ingetrokken. Dit betekent echter niet altijd dat de standpunten die hij in die beleidsmededelingen innam, zijn verdwenen. Vaak vond hij bepaalde standpunten zo vanzelfsprekend, dat hij afzonderlijke beleidsmededelingen niet langer nodig achtte. Deze standpunten zijn dan wel verwerkt in folders of op de internetsite van de Belastingdienst. Het is dus mogelijk dat in deze gids wordt verwezen naar beleidsmededelingen die officieel zijn ingetrokken, maar die niettemin nog wel van toepassing zijn.

Wij verwijzen in de gids naar de volgende bronnen van vakliteratuur:

- Beslissingen in belastingzaken/Nederlandse Belastingrechtspraak (BNB);
- Vakstudie Nieuws (V-N).

Voor het raadplegen van die bronnen is toegang alleen mogelijk via een abonnement (al dan niet via de Bibliotheek).

Wij verwijzen in de gids ook naar de volgende, openbare en veelal online bronnen:

- Kamerstukken;
- Rechtspraak;
- Beleid;
- Wetten.

Wat vindt u van deze gids?

Om te zorgen dat de Belastinggids blijft beantwoorden aan uw wensen, blijven wij graag op de hoogte van uw opmerkingen en bevindingen. Veel lezers sturen ons regelmatig suggesties en opmerkingen die de gids of de Update via internet verder kunnen verbeteren. Wij stellen dit zeer op prijs. U kunt uw suggesties en opmerkingen ook via e-mail toesturen aan: belastinggids-NL@wolterskluwer.com. Het is helaas niet mogelijk individuele vragen afzonderlijk te beantwoorden.

Redactie Belastinggids,
November 2021

Algemene Inhoudsopgave

Vraag en antwoord	11
Tips & trucs	15
Hoofdstuk 0 Corona-gerelateerde (steun)maatregelen	19
Deel I Algemeen	21
Hoofdstuk 1 Aangiften en aanslagen 2021	23
Hoofdstuk 2 Structuur inkomstenbelasting	38
Hoofdstuk 3 Belastingheffing van partners	48
Hoofdstuk 4 Belastingheffing van minderjarige kinderen	62
Hoofdstuk 5 Onverdeelde boedel en afgezonderd particulier vermogen	65
Deel II Box 1	69
Hoofdstuk 6 Lonen en uitkeringen	71
Hoofdstuk 7 Buitenlandse inkomsten en vrijgestelde internationale inkomsten	109
Hoofdstuk 8 Privégebruik auto	114
Hoofdstuk 9 Reisaftrek	128
Hoofdstuk 10 Winst uit onderneming	137
Hoofdstuk 11 Resultaat uit overige werkzaamheden	172
Hoofdstuk 12 Terbeschikkingstellingsregeling	190
Hoofdstuk 13 Eigen woning	202
Hoofdstuk 14 Periodieke uitkeringen	274
Deel III Box 2	287
Hoofdstuk 15 Inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)	289
Deel IV Box 3	303
Hoofdstuk 16 Inkomen uit sparen en beleggen (box 3)	305
Deel V Aftrekposten box 1	331
Hoofdstuk 17 Uitgaven voor lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen	333
Deel VI Aftrekposten box 1, 2 en 3 (persoonsgebonden aftrek)	357
Hoofdstuk 18 Persoonsgebonden aftrek en negatieve persoonsgebonden aftrek	359
Hoofdstuk 19 Betaalde alimentatie en andere onderhoudsverplichtingen	363
Hoofdstuk 20 (Gereserveerd)	370
Hoofdstuk 21 Uitgaven voor specifieke zorgkosten	371
Hoofdstuk 22 Uitgaven weekendbezoek ernstig gehandicapten van 21 jaar of ouder	390
Hoofdstuk 23 Studiekosten/scholingsuitgaven	392
Hoofdstuk 24 Kosten monumentenpanden (vervallen met ingang van 1 januari 2019)	396
Hoofdstuk 25 Kwijtschelding durfkapitaal (vervallen met ingang van 1 januari 2019)	397
Hoofdstuk 26 Giften	398
Deel VII Heffingskortingen	411
Hoofdstuk 27 Heffingskortingen	413
Deel VIII Verliesverrekening	429
Hoofdstuk 28 Verliesverrekening	431
Deel IX Te verrekenen belasting	439
Hoofdstuk 29 Te verrekenen dividendbelasting, kansspelbelasting en bronheffing bepaalde buitenlandse spaartegoeden	441
Hoofdstuk 30 Vermindering in verband met buitenlandse belasting en uitwisseling van informatie	444
Deel X Berekening verschuldigde belasting/premie	455
Hoofdstuk 31 Berekening verschuldigde belasting en premie	457
Hoofdstuk 32 Conserverende aanslag	466

Deel XI	Premieheffing volksverzekeringen	471
Hoofdstuk 33	Premieheffing volksverzekeringen	473
Deel XII	Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (Zvw)	479
Hoofdstuk 34	Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (Zvw)	481
Deel XIII	Schatting 2022	487
Hoofdstuk 35	Schatting 2022 (voorlopige aanslag)	489
Deel XIV	Voorlopige teruggaaf	491
Hoofdstuk 36	Voorlopige teruggaaf 2021	493
Deel XV	Diversen	499
Hoofdstuk 37	Verplichte aanslag	501
Hoofdstuk 38	Aangifte in verband met teruggaaf	503
Hoofdstuk 39	Middeling	506
Hoofdstuk 40	AOW'er	512
Hoofdstuk 41	Gehandicapten	517
Hoofdstuk 42	Overlijden	520
Hoofdstuk 43	Vertrek naar het buitenland	522
Hoofdstuk 44	Navordering	526
Hoofdstuk 45	Bezwaar en beroep	533
Hoofdstuk 46	Belastingrente, heffingsrente en invorderingsrente	547
Hoofdstuk 47	Invordering van belastingaanslagen	554
Hoofdstuk 48	Beleggen, schenken en erven	570
Hoofdstuk 49	WOZ en onroerendezaakbelastingen	585
Hoofdstuk 50	Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties	594
Hoofdstuk 51	Zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget	597
Hoofdstuk 52	Wijzigingen 2022 en later	611
Hoofdstuk 53	Tarieftabellen 2021	612
Hoofdstuk 54	Tarieftabellen 2022	619
	Alfabetisch register	621
	Over de auteurs	691

Hoofdstuk 0

Corona-gerelateerde (steun)maatregelen**Steunmaatregelen**

De economische en maatschappelijke gevolgen van het coronavirus zijn in Nederland voor iedereen voelbaar. Het kabinet wil burgers en bedrijven helpen om door deze moeilijke tijd heen te komen. En stimuleren en investeren waar het kan en ondersteunen waar aanpassing nodig is. Daarom is er in 2021 een aantal (steun)maatregelen genomen door het kabinet. Ook in 2021 gelden enkele bijzondere regelingen. Hieronder hebben wij de voor de inkomstenbelasting relevante maatregelen en tegemoetkomingen uiteengezet.

Algemeen

Veel maatregelen die we in dit hoofdstuk bespreken zijn opgenomen in de Verzamelwet COVID-19. Op enkele plekken verwijzen wij naar expliciete uitlatingen van de wetgever die zijn terug te vinden in de parlementaire stukken. Indien nodig, kunt u de inspecteur wijzen op deze wet en de bijbehorende toelichting van de wetgever.

Tijdelijke verlaging invorderingsrente tot 31 december 2021 (Hoofdstuk 46)

In de periode 23 maart 2020 tot en met 31 december 2021 is het percentage te betalen invorderingsrente tijdelijk verlaagd naar 0,01%.

Stapsgewijze opbouw invorderingsrente (Hoofdstuk 46)

Met ingang van 1 januari 2022 bedraagt de invorderingsrente 1%, met ingang van 1 juli 2022 zal dat 2% zijn.

Tijdelijke verlaging belastingrente juli tot oktober 2020 (Hoofdstuk 46)

In de periode 1 juli tot 1 oktober 2020 was het percentage belastingrente tijdelijk verlaagd naar 0,01%. Uitstel van het doen van aangifte werd daarmee laagdrempeliger gemaakt. Een percentage van 0% bleek technisch niet mogelijk.

Verlaging gebruikelijk loon (Hoofdstuk 6.2.16)

Hebt u als gevolg van de coronacrisis te maken met een omzetzakking? Dan mag u, zonder de Belastingdienst daarvoor om toestemming te vragen, het gebruikelijk loon in 2021 lager vaststellen. U moet dan wel aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De rekening-courantschuld of het dividend mag niet toenemen als gevolg van het lagere gebruikelijk loon.
- Als de aanmerkelijkbelanghouder in werkelijkheid een hoger loon heeft gehad dan volgt uit onderstaande berekening, dan geldt dat hogere loon.
- Als uw omzet in 2019, 2020 of 2021 is beïnvloed door bijzondere zaken, zoals een oprichting, staking, fusie, splitsing of bijzondere resultaten, past u onderstaande berekening toe zonder die beïnvloeding.

Extra voorwaarde in 2021

Wilt u in 2021 gebruikmaken van de verlaging, dan moet u in 2021 ten opzichte van 2019 een omzetverlies hebben geleden van 30% of meer. Ga daarbij uit van uw omzet exclusief omzetbelasting (BTW).

Hoe stelt u het gebruikelijk loon lager vast?

Dat doet u met de volgende berekening:

Gebruikelijk loon 2021 = $A \times B/C$. (Als B/C kleiner dan of gelijk aan 0,70 is.)

A = het gebruikelijk loon over 2019

B = de omzet (exclusief BTW) over heel 2021

C = de omzet (exclusief BTW) over heel 2019

U mag aannemelijk maken dat het gebruikelijk loon lager moet zijn dan het loon volgens deze berekening. Bij twijfel of in bijzondere situaties kunt u contact opnemen met uw belastingkantoor.

Verruiming vrije ruimte werkkostenregeling (Hoofdstuk 6.5)

Onder de werkkostenregeling mag de werkgever een gedeelte van het fiscale loon besteden aan onbelaste vergoedingen, verstrekkingen en terbeschikkingstellingen aan zijn werknemers. Vanwege de coronacrisis is de vrije ruimte over het fiscale loon tot en met € 400 000 verhoogd van 1,7% naar 3%. Over het meerdere van het fiscale loon blijft de vrije ruimte 1,18%.

Vaste reiskostenvergoeding werkkostenregeling (Hoofdstuk 6.5.5.1)

Krijgt u als werknemer een vaste (onbelaste) reiskostenvergoeding en heeft u vanwege het coronavirus (bijna) volledig thuis gewerkt? Dan hoeft uw werkgever de vaste vergoeding niet aan te passen in 2021. In ieder geval tot en met 31 december 2021 mocht de werkgever blijven uitgaan van de feiten waarop de vaste vergoeding was gebaseerd. Voorwaarde hierbij is wel dat het recht op de vaste vergoeding vaststond op uiterlijk 12 maart 2020. Is een recht op een vaste (reiskosten)vergoeding afhankelijk van uw keuze als werknemer (bijvoorbeeld bij een cafetariastelsel)? Dan moet u uw keuze uiterlijk op 12 maart 2020 kenbaar hebben gemaakt.

Sinds 1 juni 2020 is iedereen verplicht in het openbaar vervoer (bus, tram en trein) een mondkapje te dragen. De kosten van mondkapjes mogen onbelast worden vergoed of verstrekt door de werkgever (gerichte vrijstelling). Deze kosten horen tot de werkelijke kosten van het openbaar vervoer, omdat werknemers niet zonder mondkapje met het openbaar vervoer mogen reizen.

Anoniementarief (Hoofdstuk 6.6.2)

Kan de werkgever vanwege de bijzondere corona-omstandigheden in 2021 niet de identiteit van een werknemer vaststellen aan de hand van het originele identiteitsbewijs, dan hoeft tijdelijk niet het anoniementarief van 52% toegepast te worden. Voorwaarde is dat zodra dit wel kan, de werkgever alsnog de identiteit vast moet stellen en dit moet vastleggen in de loonadministratie.

Buitenlands inkomen en sociale verzekeringsplicht (Hoofdstuk 7 en 33.3)

Het kabinet heeft in 2021 tijdelijke maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het coronavirus niet verder verspreid wordt. Veel werkenden waren/zijn verplicht om thuis

te werken vanwege het coronavirus. Daardoor zijn de werktijden en de plaats van werken voor veel mensen tijdelijk anders (geweest). Dat kan in een ander land zijn dan waar normaal gesproken wordt gewerkt.

Geldt dit voor u? Dan is het belangrijk na te gaan wat de gevolgen voor uw sociale verzekeringsplicht zijn. Wij verwijzen daarvoor naar de website van de SVB: <https://www.svb.nl/nl/bbz-bdz/nieuws/sociale-verzekering-verandert-niet>.

Urencriterium (Hoofdstuk 10.12.2)

Door de coronacrisis kunt u in 2021 misschien niet voldoen aan het urencriterium van 1 225 uur. En dan zou u niet meer gebruik mogen maken van bepaalde aftrekposten voor het bepalen van uw winst uit onderneming.

Om dit risico te beperken, mag u er voor uw aangifte inkomstenbelasting voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021 van uitgaan dat u in die periode ten minste 24 uur per week aan uw onderneming hebt besteed. Ook als u dat niet werkelijk hebt gedaan.

Was u (deels) arbeidsongeschikt?

Dan geldt voor de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid een urencriterium van 800 uur per kalenderjaar. In dat geval mag u er voor uw aangifte inkomstenbelasting van uitgaan dat u in die periode ten minste 16 uur per week aan uw onderneming hebt besteed.

Was u een seizoengebonden ondernemer?

En ligt de piek van uw werkzaamheden normaal juist in de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021? Dan mag u ervan uitgaan dat u in 2021 in deze periode evenveel uren hebt gewerkt als in 2019. De uren over 2019 moet u wel aanmerkelijk kunnen maken.

Deel I

Algemeen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Aangiften en aanslagen 2021	23
Hoofdstuk 2	Structuur inkomstenbelasting	38
Hoofdstuk 3	Belastingheffing van partners	48
Hoofdstuk 4	Belastingheffing van minderjarige kinderen	62
Hoofdstuk 5	Onverdeelde boedel en afgezonderd particulier vermogen	65

Hoofdstuk 1

Aangiften en aanslagen 2021*Wijzigingen***Belangrijke data**

Vanaf 1 maart 2022 is het mogelijk om de aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2021 te doen met het online aangifteprogramma op de website van de Belastingdienst of met de app 'Aangifte 2021'. Als u verplicht bent om aangifte te doen, bijvoorbeeld omdat u daartoe bent uitgenodigd door de inspecteur, dan moet de aangifte zijn gedaan vóór 1 mei 2022.

Digitalisering: straks een keuze

Ook dit jaar zal de inspecteur de aangiftebrief voor de inkomstenbelasting weer (mede) digitaal naar u versturen. Dit is onderdeel van de digitalisering van het berichtenverkeer tussen de Belastingdienst en de belastingplichtigen. Maar niet iedereen vindt deze digitalisering prettig. Eind 2019 heeft de fiscale wetgever daarom aangekondigd dat er een keuzeregeling komt. Iedere belastingplichtige kan straks aangeven op welke manier hij de berichten van de Belastingdienst wenst te ontvangen: digitaal of op papier. Het is nog niet bekend door wie en wanneer deze keuze kan worden gemaakt. Wij verwachten dat zodra die keuze voor het eerst kan worden gemaakt, de Belastingdienst daarover duidelijk zal communiceren. Ook verwachten wij dat er aandacht aan zal worden besteed in de media.

Berichtenbox

U vindt de elektronische berichten in uw persoonlijke online Berichtenbox van MijnOverheid. Om in te loggen heeft u een geldige DigiD met wachtwoord nodig. U kunt daarbij aangeven dat u op uw privé e-mailadres een e-mail wilt ontvangen zodra een nieuw bericht online staat in de Berichtenbox; een e-mailnotificatie. Hiermee kunt u voorkomen dat u bepaalde berichten (te) laat opmerkt.

De elektronische berichten van de Belastingdienst vindt u ook online in uw persoonlijke berichten van de Belastingdienst (MijnBelastingdienst). Om in te loggen heeft u een geldige DigiD met wachtwoord nodig.

Tip: *Uw persoonlijke Berichtenbox van de rijksoverheid is te vinden via mijn.overheid.nl.*

Tip: *Uw persoonlijke pagina van de Belastingdienst vindt u op mijn.belastingdienst.nl.*

Tip: *Een DigiD vraagt u aan via de officiële DigiD-website van de overheid, dat is: www.digid.nl.*

Tip: *Deel uw DigiD-gegevens (naam en wachtwoord) niet met anderen!*

Tip: *Maak gebruik van de optie 'e-mailnotificatie'. Dat voorkomt dat u berichten te laat opmerkt.*

Digitaal of online aangifte doen

De aangifte inkomstenbelasting vindt steeds vaker elektronisch plaats; via de online aangifte van de Belastingdienst, via een aangifteprogramma of de aangifte-app van de Belastingdienst. Online aangifte doen zal mogelijk zijn vanaf 1 maart 2022.

Tip: *Vaak is het ook nog steeds mogelijk uw aangifte inkomstenbelasting op papier te doen. U moet dan zelf om een papieren aangifteformulier vragen bij de Belastingdienst.*

Aangifte-app

De aangifte-app voor de aangifte inkomstenbelasting 2021 zal waarschijnlijk vanaf 1 maart 2022 beschikbaar zijn. De app is bedoeld voor eenvoudige aangiftes. Bijvoorbeeld als u het hele jaar in loondienst hebt gewerkt. U kunt de app downloaden via de website van de Belastingdienst. U heeft uw DigiD en wachtwoord nodig. U ziet in de app de informatie waar de Belastingdienst vanuit gaat. Als alle informatie klopt dan kunt u bevestigen en aangifte doen via de app. Kloppen de gegevens niet? Dan kunt u de app niet gebruiken. Het is namelijk niet mogelijk om gegevens aan te passen in de app. U kunt dan bijvoorbeeld aangifte doen via de online aangifte van de Belastingdienst.

Tip: *Gebruik de informatie uit deze gids om uw fiscale positie te bepalen.*

Tip: *U kunt bijvoorbeeld niet gebruikmaken van de app als u in 2021 ondernemer bent, aftrekposten zoals giften heeft, een woning heeft gekocht of verkocht of niet het hele jaar dezelfde fiscale partner had.*

Tip: *Wilt u via de app nog aangifte inkomstenbelasting over 2020 doen? Let dan op: die app is te downloaden uiterlijk tot 28 februari 2022.*

Digitaal bezwaar maken

Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken tegenaanslagen inkomstenbelasting via de online bezwaarvoorziening (OBV) van de Belastingdienst. Hiervoor heeft u wel uw DigiD en wachtwoord nodig. Bij het online indienen van het bezwaar kunt u ook direct bijlagen meesturen. Via de OBV kunt u de voortgang van de behandeling van uw bezwaar volgen. Deze modernisering moet het maken van bezwaar efficiënter en transparanter maken. Voor het digitaal bezwaar maken gelden dezelfde termijnen als voor het op papier bezwaar maken. Wel heeft de Belastingdienst aangegeven nog steeds te worstelen met een grote hoeveelheid bezwaren en beperkte capaciteit, waardoor behandeling mogelijk langer duurt dan gebruikelijk.

Valse berichten en oplichting

Wij willen u waarschuwen voor het volgende. De afgelopen jaren hebben criminelen via valse berichten geprobeerd mensen op te lichten door zich voor te doen als de Belastingdienst. Bijvoorbeeld via valse e-mails, brieven, telefoontjes, WhatsApp-berichten, apps en sms-berichten. Op die manier wordt geprobeerd uw persoonlijke informatie te achterhalen, zoals uw DigiD of bankrekeningnummer(s) of om u geld afhandig te maken. Afgelopen jaar is een duidelijke toename gezien van dergelijke oplichting.

Recente voorbeelden zijn sms-berichten waarin staat dat u een schuld zou hebben aan de Belastingdienst en een link waar u op zou moeten klikken om de schuld direct te betalen.

Let op, dat is oplichting! Klik niet op de link, en verwijder de sms. Hetzelfde geldt voor een valse e-mail waarin staat dat u een belastingsschuld zou hebben met daarbij een link met het 'IDEAL'-logo om direct te betalen. Ook dat is oplichting. Als u twijfelt aan de echtheid van een bericht of telefoontje, betaal dan niet gelijk maar controleer eerst of het bericht echt van de Belastingdienst komt en controleer of het bankrekeningnummer echt van de Belastingdienst is.

Tip: U controleert meestal eenvoudig of een bericht echt afkomstig is van de Belastingdienst door in te loggen op mijn.belastingdienst.nl of mijn.toeslagen.nl. Daar kunt u controleren welke nog te betalen bedragen openstaan.

Tip: Afgelopen jaar heeft de Belastingdienst tijdens de COVID-19/coronacrisis en in de periode waarin de meeste mensen hun aangifte inkomstenbelasting doen, een sterke toename gezien in valse berichten. Die berichten zouden zogenaamd zijn verstuurd vanuit de Belastingdienst, maar zijn in werkelijkheid onderdeel van de oplichting door criminelen en fraudeurs. De Belastingdienst waarschuwt dat de oplichting (phishing en smishing) steeds geraffineerder wordt. De valse berichten bevatten vaak een mededeling over een zogenaamde betaalachterstand, een (link) met een betaalverzoek en de mededeling dat direct moet worden betaald omdat anders een deurwaarder zal komen. Ook kan in een vals bericht worden gevraagd om ergens in te loggen.

Tip: Zoals ook gecommuniceerd door de Belastingdienst zelf: de Belastingdienst stuurt nooit een betalingsverzoek per sms, e-mail of Whatsapp. Ontvang u toch zo'n bericht? Dan is dat altijd nep en dus oplichting. U kunt zo'n bericht melden bij de Belastingdienst. Reageer nooit op het bericht en verwijder het.

Tip: Bent u slachtoffer van fraude? Neem dan zo snel mogelijk contact op met uw bank om de betaling(en) proberen te stoppen. Ook is aan te raden om aangifte bij de politie te doen. Daarnaast vraagt de Belastingdienst om het bericht met hen te delen, zodat zij andere belastingbetalers kunnen waarschuwen.

Tip: Er worden ook valse brieven verstuurd en valse telefoontjes gepleegd. Met name de brieven kunnen er bedrieglijk echt uitzien door ten onrechte gebruik te maken van de naam en het logo van de Belastingdienst.

Tip: De Belastingdienst heeft alleen rekeningen bij de ING Bank. Voordat u een betaling verricht, controleer of het bankrekeningnummer daadwerkelijk van de Belastingdienst is. De Belastingdienst gebruikt deze bankrekeningnummers: NL04INGB0000361564, NL09INGB0000940079, NL11INGB000004866, NL12INGB000004848, NL26INGB0000441290, NL28INGB0000524383, NL40INGB0000734657, NL41INGB0000756755, NL42INGB000064933, NL43INGB0000190821, NL49INGB0000441070, NL51INGB000068457, NL61INGB0000940113, NL72INGB0000361795, NL72INGB0000940109, NL73INGB0000004817, NL73INGB0000940091, NL78INGB0000444040, NL78INGB0000940001, NL85INGB000004892, NL86INGB0002445588, NL88INGB0000145100, NL88INGB0000441047, NL89INGB000004820, NL96INGB000004791. Het meest actuele overzicht van de bankrekeningnummers is beschikbaar via de website van de Belastingdienst.

Tip: Heeft u iets ontvangen uit naam van 'de Belastingdienst' en twijfelt u aan de echtheid? Op de website van de Belastingdienst wordt melding gemaakt van de op dat moment bekende valse berichten. Staat uw bericht er niet bij? Neem dan contact op met de Belastingdienst om na te gaan of sprake is van een echt of een vals bericht. Weet u zeker dat sprake is van een vals bericht en staat het er nog niet bij? Geef dat door aan de Belastingdienst om zo anderen te helpen. Meer informatie vindt u op de website van de Belastingdienst onder 'Fraude, misdaad en misstanden melden'.

1.1 Algemeen

Digitale / online aangifte

De aangifte inkomstenbelasting wordt door steeds meer mensen digitaal gedaan. Zij maken daarbij gebruik van een elektronisch of online aangifteprogramma of de aangifte-app. Hieraan is een aantal voordelen verbonden. Zo staan de gegevens die al bekend zijn bij de Belastingdienst alvast ingevuld: de 'vooringevulde aangifte'. Ook worden de vragen en invulvelden afgestemd op uw situatie, op basis van bekende informatie en aan de hand van de door u in te vullen gegevens en te beantwoorden vragen. Ook worden bepaalde (drempel)bedragen automatisch uitgerekend. Bij de door de Belastingdienst voor u vooringevulde aangifte hoeft u zelfs vaak alleen maar de reeds opgenomen informatie te controleren. Ook rekt het programma automatisch uit hoeveel belasting u moet betalen of welk bedrag u terugkrijgt van de Belastingdienst.

Tip: Controleer de door de Belastingdienst vooringevulde informatie zorgvuldig. Ook in relatief simpele gevallen. Soms is de informatie niet juist of niet volledig. Bedenk ook of u zelf nog aanvullingen heeft. Vergeet met name uw aftrekposten niet.

Een ander voordeel van het aangifteprogramma doet zich voor bij de mogelijkheid voor u en uw fiscale partner om bepaalde inkomsten en aftrekposten onderling vrij te verdelen (zie Hoofdstuk 3). U mag daarbij met het oog op de tariefverschillen tussen u en uw fiscale partner de meest gunstige verdeling kiezen. In het algemeen betekent dit dat u aftrekposten beter kunt toerekenen aan de fiscale partner met inkomsten dat valt onder het hoogste tarief. Wat echter in het concrete geval nu precies de meeste gunstige verdeling is, vergt nogal wat rekenwerk van u en uw fiscale partner. Ook moet daarbij rekening worden gehouden met effecten van de verdeling, bijvoorbeeld op de hoogte van heffingskortingen. In het online aangifteprogramma kunt u eerst verschillende verdelingen 'uitproberen' om te zien wat voor uw situatie het meest gunstig is, voordat u de aangifte ondertekend en verstuurd.

Tip: Het digitale aangifteprogramma kan veel rekenwerk uit handen nemen. Ook is vaak sneller te zien of een bepaalde verdeling tussen fiscale partners (on)verwachte effecten heeft.

U kunt zich rekenwerk besparen door samen met uw fiscale partner via een elektronisch of online aangifteprogramma aangifte te doen. Dat programma vertaalt namelijk de gevolgen van een bepaalde verdeling meteen in een belastingbedrag voor u en in een belastingbedrag voor uw fiscale partner. Door de verdeling steeds aan te passen, kunt u een opti-

male verdeling bereiken. De optimale verdeling is uiteraard de verdeling waarbij het gezamenlijke belastingbedrag van u en uw fiscale partner het laagst is. In het elektronische aangifteprogramma worden ook de gevolgen van de verdeling zichtbaar voor bijvoorbeeld de hoogte van de tegemoetkoming specifieke zorgkosten en de heffingskortingen.

Tip: *Fiscale partners kunnen met de vrije toerekening van gemeenschappelijke inkomensbestanddelen en de gemeenschappelijke grondslag sparen en beleggen een belastingvoordeel realiseren. Let bij het kiezen van de verdeling niet alleen op het toepasselijke inkomstenbelastingtarief maar bijvoorbeeld óók op de effecten van de verdeling op de heffingskortingen.*

Tip: *Maak in het online aangifteprogramma eerst verschillende keuzes in de verdeling en bekijk de effecten voordat u een definitieve verdeling maakt.*

Tip: *Een aanslag inkomstenbelasting wordt in 2021 alleen opgelegd als de nog verschuldigde belasting méér dan € 48 bedraagt. Fiscale partners kunnen daarop inspelen bij het kiezen van de meest optimale toerekening van de gemeenschappelijke inkomensbestanddelen. Als bij één of beide partners het verschuldigde bedrag aan inkomstenbelasting bijvoorbeeld € 45 is, wordt er bij die persoon geen aanslag opgelegd. De verschuldigde belasting van € 45 hoeft dan niet te worden betaald. U realiseert direct een besparing.*

Ondernemer of medegerechtigde

Als ondernemer of medegerechtigde in een onderneming bent u verplicht de aangifte elektronisch of online in te dienen. Daartoe kunt u, of degene die voor u uw aangifte verzorgt, gebruiken van Kluwer Belastingpraktijk aangiftesoftware (zie Hoofdstuk 1.3). U kunt ook uw aangifte online indienen via het aparte portal voor ondernemers op de website van de Belastingdienst.

Papieren aangifte

De papieren aangifte bestaat alleen uit vragen. Er wordt geen inkomen berekend en ook geen belastbaar inkomen. De berekening van de belastbare inkomens in de drie boxen doet de Belastingdienst. Soms is het echter nodig dat u een berekening van het inkomen maakt om het drempelinkomen te berekenen. Dit drempelinkomen hebt u nodig om te bepalen of u in aanmerking komt voor aftrek wegens specifieke zorgkosten of aftrek wegens giften. In Hoofdstuk 2.16 is een schema opgenomen waarmee u dit drempelinkomen kunt berekenen. Tevens zijn daar schema's opgenomen waarmee u het belastbare inkomen in box 1, 2 en 3 alsmede het verzamelinkomen kunt berekenen.

Mocht u zelf willen uitrekenen hoeveel belasting u moet betalen of welk bedrag u terugkrijgt van de Belastingdienst, in Hoofdstuk 31 wordt nader ingegaan op de wijze waarop u de verschuldigde belasting kunt berekenen.

Geen aangifteprogramma in januari en februari

De Belastingdienst stelt het aangifteprogramma sinds enkele jaren niet meer per 1 januari beschikbaar maar pas per 1 maart. Dit om het gebruik van de voringevulde aangifte (VIA) te stimuleren. De VIA-gegevens zijn pas vlak vóór 1 maart beschikbaar. Een uitzondering geldt voor aangiften die worden ingediend met behulp van externe software bijvoorbeeld de Kluwer Belastingpraktijk aangiftesoftware. Deze

kunnen wel in januari en februari worden ingediend. Ook vak- en ouderenbonden kunnen nog wel voor 1 maart aangiften indienen.

Tip: *Met de Kluwer Belastingpraktijk aangiftesoftware kunt u al in de maanden januari en februari aangifte doen.*

Aangiftetermijn

Aangifteperiode 1 maart tot en met 30 april 2022

Vanaf 1 maart 2022 is het mogelijk om de aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2021 te doen met de online aangifte via de website van de Belastingdienst of met de aangifte-app 'Aangifte 2021'. Als u verplicht bent om aangifte te doen, bijvoorbeeld omdat u daartoe bent uitgenodigd door de inspecteur, dan moet de aangifte zijn gedaan vóór 1 mei 2022. Dat betekent dat u tot en met 30 april 2022 aangifte kunt doen.

Wanneer bericht van de Belastingdienst?

De Belastingdienst streeft ernaar om bij een aangifte die is ingediend vóór 1 april met een (voorlopige) aanslag te komen vóór 1 juli.

Tip: *U ontvangt deze (voorlopige) aanslag in uw Berichtenbox van de Belastingdienst en van de overheid. Ook ontvangt u het (hoogstwaarschijnlijk) per post.*

Belastingrente

Het moment waarop u aangifte doet is mede van belang voor de belastingrente.

Doet u vóór 1 mei 2022 aangifte over 2021 en moet u belasting betalen? Dan zijn er twee mogelijkheden:

- (i) de inspecteur volgt de aangifte en legt de aanslag conform op, u betaalt dan géén belastingrente; of
- (ii) de inspecteur wijkt af van uw aangifte en legt aldus een afwijkende aanslag op, u betaalt dan belastingrente vanaf 1 juli 2022 tot 6 weken na dagtekening van de aanslag.

Doet u ná 1 mei 2022 aangifte over 2021 en moet u belasting betalen? Dan zijn er twee mogelijkheden:

- (i) de inspecteur volgt de aangifte en legt de aanslag conform op, u betaalt dan belastingrente over een periode van maximaal 19 weken; of
- (ii) de inspecteur wijkt af van uw aangifte en legt aldus een afwijkende aanslag op, u betaalt dan belastingrente vanaf 1 juli 2022 tot 6 weken na de dagtekening van de aanslag.

Zie daarvoor Hoofdstuk 46.

Doet u vóór 1 mei 2022 aangifte over 2021 en ontvangt u te veel betaalde belasting terug? U ontvangt dan belastingrente als is voldaan aan de volgende voorwaarden: de inspecteur volgt uw aangifte, de Belastingdienst heeft er langer dan 13 weken na ontvangst van de aangifte over gedaan om de aanslag op te leggen en de aanslag is opgelegd na 1 juli. De belastingrente wordt vergoed over de periode na de 13 weken, maar niet eerder dan 1 juli na afloop van het belastingjaar. Deze periode eindigt zes weken na de dagtekening van de aanslag.

Tip: *De belastingrente in 2021 bedraagt 4%. Het verlaagde percentage van 0,01% was een tijdelijke maatregel in het kader van de coronacrisis en geldt niet voor 2021.*

Online aangifte voorziening

De Belastingdienst heeft een paar jaar geleden een online aangifte voorziening geïntroduceerd. Het is de bedoeling dat de online aangifte voorziening op termijn het aangifteprogramma vervangt. Voor de aangifte 2021 kunt u ervoor kiezen om met het aangifteprogramma aangifte te doen, met de online aangifte voorziening of de aangifte-app. Meer hierover vindt u op www.belastingdienst.nl.

Tip: *De online aangifte is makkelijk hanteerbaar. Wanneer u inlogt met uw DigiD en wachtwoord krijgt u een overzicht met daarop de informatie die al bekend is bij de Belastingdienst. U kunt dit eenvoudig overnemen, wijzigen en aanvullen. Het is mogelijk om uw aangifte tussentijds op te slaan en op een later moment verder in te vullen.*

Aangifte-app

Over belastingjaar 2021 kunt u ook aangifte doen met de aangifte-app. De app is alleen geschikt voor de eenvoudige aangifte. De Belastingdienst vult de gegevens die hij van u heeft alvast voor u in. In de app kunt u geen gegevens wijzigen. U doet dus aangifte op basis van alleen uw vooraf ingevulde gegevens. U moet deze gegevens wel goed controleren. De app is voor u geschikt als u geen gegevens hoeft aan te vullen of te wijzigen. Gebruik deze app dus uitsluitend als u verwacht dat uw aangifte volledig is met alleen de vooraf ingevulde gegevens, zoals uw loon, bank- en beleggingsrekeningen. U kunt de app niet gebruiken als u bijvoorbeeld een eigen onderneming hebt, niet het hele jaar dezelfde fiscale partner hebt, aftrekposten hebt of andere inkomsten hebt dan loon, een uitkering of een pensioen. Kunt u de app niet gebruiken? Gebruik dan een digitaal of online aangifteprogramma.

Tip: *Als u de app gebruikt, controleer dan wel zorgvuldig de door de Belastingdienst ingevulde gegevens.*

1.2 Aangifte via internet (particulieren)

In de inleiding hebben wij u al gewezen op de voordelen die het elektronisch doen van aangifte via internet u biedt. Zo loopt u niet op tegen vragen die voor u toch niet van toepassing zijn. Ook kan het programma u attenderen op onjuiste of onvolledige invoer. Daarnaast kunnen fiscale partners gemakkelijker een optimale verdeling bereiken van de inkomsten en aftrekposten die zij onderling vrij mogen verdelen. Overigens worden in de aangifteprogramma's geen andere gegevens gevraagd dan in het papieren aangiftebiljet. Wel kan het programma om een nadere uitsplitsing van gegevens vragen, dit om een correcte berekening van de verwachte aanslag te kunnen maken.

U bent niet verplicht het aangifteprogramma van de Belastingdienst te gebruiken, u mag ook een ander aangifteprogramma gebruiken. Deze aangifteprogramma's worden door de Belastingdienst gecontroleerd en zijn op dezelfde wijze beveiligd als het aangifteprogramma van de Belastingdienst. Een voorbeeld van een ander aangifteprogramma is Kluwer Belastingpraktijk.

Door gebruik te maken van Kluwer Belastingpraktijk kunt u op twee manieren aangifte doen: op papier of elektronisch (via internet). Ondernemers moeten de aangifte 2021 elektro-

nisch indienen. Voor ondernemers is een papieren aangifte alleen nog mogelijk in het jaar van overlijden of in het jaar van migratie (zie Hoofdstuk 1.3).

Wilt u op papier aangifte doen dan mag u alleen de officiële biljetten van de Belastingdienst gebruiken.

Doet u op papier aangifte, dan kunt u natuurlijk wel gebruikmaken van de computer. U vult de vragen in het programma in en neemt uiteindelijk alles met de hand over op het aangiftebiljet. Kluwer Belastingpraktijk bevat de mogelijkheid een aangiftedossier af te drukken. Dit aangiftedossier bevat een aangifterapport, met bijlagen en specificaties. Het is echter niet de bedoeling dat u dit aangiftedossier inzendt naar de Belastingdienst. Wil de Belastingdienst een nadere specificatie van een aangiftevraag, dan kunt u wel handig gebruikmaken van dit aangiftedossier.

Vooringevulde aangifte (VIA)

De Belastingdienst stelt een vooringevulde aangifte beschikbaar. Het aangifteprogramma (inclusief VIA) is vanaf 1 maart 2022 via de internetsite van de Belastingdienst te downloaden. Daarmee wordt het mogelijk eigen gegevens op te halen en over te nemen in de aangifte. Het gaat onder meer om de partnergegevens, loon- en WOZ-gegevens, Belgische en Duitse pensioenen, bedragen die worden ontvangen als gastouder, bank- en effectenrekeningen box 3, hypotheekrente, lijfrente-premies, premies arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, dividendbelasting, het bedrag voorlopige teruggaaf/voorlopige aanslag (VT/VA), scholingsuitgaven (gegevens studiefinanciering) en de meeste heffingskortingen. Met behulp van uw DigiD-inlogcode en wachtwoord kunt u de vooringevulde gegevens ophalen. Als u samen met uw partner aangifte wilt doen, moet ook uw partner met zijn DigiD-inlogcode en wachtwoord zijn gegevens ophalen. De gegevens die de Belastingdienst in uw aangifte heeft vooringevuld, moet u zorgvuldig controleren en zo nodig aanvullen en verbeteren.

Tip: *Ook met het programma Kluwer Belastingpraktijk kunt u de vooraf ingevulde gegevens ophalen.*

Ondertekening elektronische aangifte

De Belastingdienst stelt DigiD verplicht voor alle transacties met burgers via internet. Dit betekent dat als u de aangifte via internet verstuurt, u deze aangifte met DigiD en wachtwoord moet ondertekenen. De verplichting geldt nog niet voor instanties die burgers helpen bij het doen van hun aangifte. Vak- en ouderenbonden krijgen een CD-ROM en kunnen de aangiften met de pincode insturen. Voor ondernemers verandert er niets. Zij kunnen op de vertrouwde manier aangifte blijven doen. DigiD staat voor digitale identiteit en is een strikt persoonlijke combinatie van een gebruikersnaam en een wachtwoord. Het is uw digitale identiteitsbewijs waarmee u snel en eenvoudig informatie kunt uitwisselen met de overheid. Met DigiD kunt u dus niet alleen bij de Belastingdienst terecht, maar ook bij andere overheidsinstellingen, zoals het Kadaster, veel gemeenten en uitkeringsinstanties (SVB/UWV). U hoeft voor al deze overheidsinstellingen nog maar één combinatie van gebruikersnaam en wachtwoord te onthouden: uw DigiD-inlogcode en wachtwoord.

DigiD tijdig aanvragen

Hebt u nog geen DigiD, vraag deze dan aan via <https://www.digid.nl>. Binnen vijf dagen na het indienen van de aanvraag ontvangt u per post een activeringscode. Om beveiligingsre-

denen moet u uw DigiD-inlogcode binnen 14 dagen activeren via <https://www.DigiD.nl>. Als u samen met uw partner aangifte doet, zorg dan dat u allebei een DigiD-inlogcode én wachtwoord hebt. Zorg dat u tijdig beschikt over uw DigiD-gegevens.

Machtigen

Helpt iemand anders u digitaal aangifte te doen? Geef dan niet uw eigen DigiD af, maar vraag een DigiD-machtiging aan. Meer informatie hierover vindt u op digid.nl.

1.3 Aangifte via internet (ondernemers)

Elektronische aangifte

Ondernemers en medegerechtigden in een onderneming zijn verplicht om de aangifte inkomstenbelasting, premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekering elektronisch te doen. Er zijn twee manieren om elektronisch aangifte te doen.

1. U kunt zelf elektronisch of online aangifte doen via de website van de Belastingdienst (<https://www.belastingdienst.nl>). U logt in op het beveiligde gedeelte van de website met uw gebruikersnaam en wachtwoord. Nadat u uw aangifte hebt ingevuld, kunt u deze met behulp van uw wachtwoord elektronisch ondertekenen en verzenden. De balans en resultatenrekening zijn volledig geïntegreerd in de aangifte. Raadpleeg voor meer informatie de website van de Belastingdienst: <https://www.belastingdienst.nl>.
2. U kunt ook elektronisch aangifte doen met behulp van belastingaangiftesoftware. Veel professionele programma's bieden deze mogelijkheid, zoals Kluwer Belastingpraktijk. U kunt dit zelf doen of uw aangifte laten verzorgen door uw belastingadviseur of accountant. Als u de aangifte zelf ondertekent, dan kunt u daar uw eigen vijf-cijferige code voor gebruiken. Deze code is gekoppeld aan uw burgerservicenummer (BSN) en moet u eenmalig bekendmaken bij de Belastingdienst. U doet dit met het formulier 'Opgaaf elektronische handtekening voor ondernemers en ondernemingen'. Dit formulier kunt u downloaden en printen vanaf de website van de Belastingdienst. U kunt ook uw belastingadviseur of accountant machtigen uw aangifte te ondertekenen. Zij doen dit dan met een door hen aangeschaft digitaal certificaat.

Kluwer Belastingpraktijk voor de ondernemer

Als ondernemer of als medegerechtigde in een onderneming bent u verplicht de aangifte elektronisch in te dienen. Daartoe kunt u gebruikmaken van Kluwer Belastingpraktijk aangiftesoftware.

Wolters Kluwer Fiscaal Plus voor de MKB aangifte- en adviespraktijk

Kluwer Belastingpraktijk richt zich op de belastingadviseur en accountant die voor hun klanten belastingaangiften verzorgen. Kluwer Belastingpraktijk is gekoppeld aan Wolters Kluwer Fiscaal Plus. Dit is een online-omgeving met alle relevante informatie voor de MKB aangifte- en adviespraktijk. Deze Belastinggids maakt - net als alle voorgaande Belastinggidsen - onderdeel uit van deze online-informatiebron. Vanuit elke vraag in Kluwer Belastingpraktijk worden de relevante paragrafen uit de Belastinggids gepresenteerd. Kijk voor meer

informatie op fiscaalplus.wolterskluwer.nl. Naast het doen van aangiften voor zowel ondernemers als particulieren, kan met Kluwer Belastingpraktijk ook de uitstelregeling voor belastingconsulenten worden uitgevoerd, kunnen schattingen inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting worden gedaan en bevat het programma de mogelijkheden voor het aanvragen en beheren van digitale certificaten. Voor meer informatie kunt u op internet kijken bij www.kbpaangiftesoftware.nl.

1.4 Biljetten zijn afgestemd op de gebruiker

In de regel maken belastingplichtigen zoveel mogelijk gebruik van de online aangiftemogelijkheden. In bepaalde gevallen is het echter mogelijk of zelfs verplicht om voor de aangifte inkomstenbelasting gebruik te maken van een papieren aangiftebiljet/aangifteformulier. De verschillende soorten aangiftebiljetten (formulieren) die de Belastingdienst hanteert, zijn afgestemd op de gebruikersgroepen. Zo zijn er speciale aangiftebiljetten voor particulieren (P-biljet) en in situaties van overlijden (F-biljet), migratie (M-biljet) en buitenlandse belastingplicht (C-biljet).

Voor een verzoek om teruggaaf van belasting moet u elektronisch / online aangifte doen of een P-biljet aanvragen.

Het P-biljet wordt niet automatisch toegestuurd. Alleen als u vorig jaar al een papieren P-biljet kreeg toegestuurd dan krijgt u ook voor het belastingjaar 2021 een P-biljet toegestuurd. Wel kun u altijd contact opnemen met de Belastingdienst en vragen om een papieren formulier. In de regel krijgen belastingplichtigen een brief toegestuurd, waarin ze worden uitgenodigd elektronisch/online aangifte te doen voor het belastingjaar 2021. In deze brief wijst de Belastingdienst u erop dat u aangifte kunt doen door het aangifteprogramma van de Belastingdienst of de app te downloaden. Maar aangifte doen kan natuurlijk ook met het programma Kluwer Belastingpraktijk.

Papieren formulieren aanvragen of toegestuurd krijgen

Als u op papier aangifte wilt doen, moet u bij de Belastingtelefoon een P-biljet vragen. Op het P-biljet dat u krijgt toegestuurd moet u nog wel zelf uw persoonlijke gegevens invullen. Het M-, C- en F-biljet wordt nog wel door de Belastingdienst toegestuurd.

Tip: De papieren aangifteformulieren kunt u aanvragen bij de Belastingtelefoon (nummer 0800-0543). De C- en M-formulieren kunt u ook online aanvragen en downloaden via de website van de Belastingdienst.

1.5 Belastinggids voor de digitale én papieren aangifte

De Belastinggids behandelt - de thema's van - het P-biljet en is daarmee geschikt voor zowel de elektronische, digitale, online als de papieren aangifte inkomstenbelasting. De vragen op het P-biljet worden in de gids van een heldere toelichting voorzien, met daarbij natuurlijk tips die u een belastingvoordeel kunnen opleveren.

Wij hebben voor u een overzicht samengesteld waarin wij de overeenkomstige vraagnummers van het P-biljet aangeven

en waarbij wij bij elke vraag verwijzen naar het hoofdstuk in de gids waar u het antwoord kunt vinden (zie Hoofdstuk 1.14). Hoewel wij niet specifiek ingaan op de vragen in het F-biljet bij overlijden, is de gids ook daarvoor te gebruiken. Het C-biljet voor buitenlandse belastingplichtigen behandelen wij niet. Zie Hoofdstuk 1.9.

1.6 Soorten biljetten

Als u in Nederland woont kunt u voor de inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen (premies AOW, enzovoort) te maken krijgen met de volgende soorten aangiftebiljetten.

1.6.1 Aangiftebiljetten inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen

P-biljet

Het P-biljet is het aangiftebiljet voor particulieren. Op dit biljet komen alle inkomsten, aftrekposten en heffingskortingen voor, behalve de vragen voor ondernemers (winst uit onderneming en ondernemingsfaciliteiten).

F-biljet

Het F-biljet is het aangiftebiljet over het jaar van overlijden. Dit biljet wordt niet op het gebruikelijke tijdstip (kort na afloop van het kalenderjaar) toegestuurd, maar wordt in het algemeen uitgereikt in het jaar van overlijden. Na een overlijden stuurt de Belastingdienst een papieren aangifteformulier (F-formulier) naar het bij de Belastingdienst bekende correspondentieadres van de nabestaanden. In de regel stuurt de Belastingdienst het F-formulier binnen 3 maanden toe. Bij een overlijden in de maanden januari tot en met maart kan het echter langer duren omdat het F-formulier vaak pas vanaf juni beschikbaar is. Het F-formulier is een uitgebreid, papieren formulier. Maar u hoeft alleen de onderdelen in te vullen die betrekking hebben op de situatie van de persoon die is overleden.

M-biljet

Het M-biljet is het aangiftebiljet voor het jaar van migratie, oftewel het jaar van emigratie of immigratie. Op het M-biljet moet u aangifte doen over zowel de periode die u in Nederland woonde (binnenlandse belastingplicht) als de periode die u in het buitenland woonde (buitenlandse belastingplicht). U maakt gebruik van het M-biljet als u in 2021 naar Nederland bent geïmmigreerd of uit Nederland bent geëmigreerd.

Aangifte geldt ook voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet

De aangifte inkomstenbelasting wordt ook gebruikt voor de heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage voor de. Voor deze bijdrage wordt een aparte aanslag opgelegd. Zie Hoofdstuk 34.

1.7 Speciale aangiftebiljetten als u niet in Nederland woont

Als u niet in Nederland woont gelden er afwijkende biljetten. Op deze biljetten, en op de speciale problematiek rondom de

buitenlandse belastingplicht, gaan wij in deze gids niet in. Zie Hoofdstuk 1.9.

Voor niet-inwoners gelden de volgende biljetten:

C-biljet

Het C-biljet is een uitgebreid aangiftebiljet en kan worden gebruikt door zowel particulieren als ondernemers die in het buitenland wonen.

M-biljet

Het M-biljet is een aangiftebiljet voor het jaar van migratie, ofwel het jaar van emigratie of immigratie. Op het M-biljet moet u aangifte doen over zowel de periode dat u in Nederland woonde (binnenlandse belastingplicht) als de periode dat u in het buitenland woonde (buitenlandse belastingplicht).

1.8 Voorlopige aangifte ondernemer; uitstel indiening

Als u als ondernemer een schatting van uw inkomen over 2022 moet opgeven of als u uw schatting over 2022 wilt wijzigen, dan moet u daarvoor het formulier/digitale programma 'Verzoek of wijziging voorlopige aanslag 2022' gebruiken. Indien u uitstel voor de inlevering van een aangifte wilt hebben, moet u de Belastingdienst daarom tijdig vragen (zie model in Hoofdstuk 1.11.2).

1.9 Verdere behandeling in deze gids van de verschillende aangiftebiljetten; C-biljet

De vragen uit de verschillende aangiftebiljetten worden in uitgebreide vorm in de verschillende onderdelen van de gids behandeld. Het C-biljet voor de buitenlandse belastingplichtige laten wij echter onbesproken. Wel vermelden wij hier dat zij die niet in Nederland wonen, maar niettemin voor heffing van inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen in aanmerking komen, meestal worden behandeld door de speciaal daarvoor ingestelde eenheid Belastingdienst/Limburg/kantoor buitenland te Heerlen. Overigens is het ook voor buitenlandse belastingplichtigen mogelijk om digitaal aangifte te doen met een speciaal aangifteprogramma van de Belastingdienst.

Tip: *Als u een aangiftebrief of C-biljet hebt ontvangen van de Belastingdienst Heerlen duidt dat erop dat de Belastingdienst ervan uitgaat dat u buitenlands belastingplichtige bent. Zie voor het verschil tussen binnenlandse en buitenlandse belastingplicht alsmede voor de bepaling van de woonplaats Hoofdstuk 43.*

1.10 Wat te doen als u geen uitnodiging tot aangifte ontvangt?

1.10.1 Algemeen

Als u van de Belastingdienst geen uitnodiging tot aangifte krijgt, rijzen twee vragen:

- moet u zo'n aangifte aanvragen?
- wat is het belang om zo'n aangifte aan te vragen?

1.10.2 De verplichting een aangifte aan te vragen

Als u op 1 juli 2022 nog geen uitnodiging tot aangifte hebt ontvangen en u wel inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen over 2021 moet betalen, bent u volgens de wet verplicht aan de Belastingdienst een aangifteformulier te vragen. Dat moet u doen vóór 14 juli 2022, dus uiterlijk 13 juli 2022.

Tip: *In het geval van een digitale of elektronische aangifte betekent dit dat u vóór 14 juli 2022 het formulier moet hebben gedownload en dat zo snel mogelijk hebben ingevuld en verstuurd.*

Tip: *Wij wijzen u er nadrukkelijk op dat de Belastingdienst de mogelijkheid heeft om u een boete op te leggen van € 2 757 als u ten onrechte niet of niet tijdig verzoekt om een aangifteformulier. Dat boetebedrag kan in uitzonderlijke gevallen zelfs oplopen tot het wettelijke maximum van € 5 514.*

Of u overigens wel of niet belasting/premie moet betalen, kunt u zelf nagaan aan de hand van deze gids. Wij wijzen daarbij in het bijzonder op hetgeen is uiteengezet in Hoofdstuk 37.

Twijfel?

Het is goed mogelijk dat u niet zeker weet of u aangifte inkomstenbelasting moet doen. Als u een aangiftebrief heeft ontvangen van de Belastingdienst waarin staat dat u aangifte moet doen, bestaat er uiteraard geen twijfel. In dat geval bent u verplicht om aangifte te doen. Als u géén brief heeft ontvangen moet u zelf beoordelen of u belasting verschuldigd bent. U kunt dat doen aan de hand van deze Belastinggids.

Tip: *U kunt laagdrempelig en eenvoudig controleren of u inkomstenbelasting verschuldigd bent door de aangifte online als proef in te vullen. Zolang u niet op 'verzenden' klikt, wordt de aangifte niet verstuurd.*

Belasting ontvangen?

Als blijkt dat u ten minste € 16 terugkrijgt, doe dan aangifte. U bent dat niet verplicht, maar door het doen van de aangifte zult u het bedrag aan teveel betaalde belasting terugontvangen zodra de inspecteur de aanslag oplegt. Bedragen onder de € 16 worden helaas niet uitbetaald door de Belastingdienst.

Belasting betalen?

Als blijkt dat u € 49 of meer moet betalen bent u verplicht om aangifte te doen. Bent u maximaal € 48 verschuldigd, dan hoeft u geen aangifte te doen. De Belastingdienst legt namelijk alleen aanslagen voor het belastingjaar 2021 op van € 49 of hoger.

1.10.3 Het belang bij aangifte in verband met teruggaaf

Als u geen uitnodiging tot het doen van aangifte van de Belastingdienst hebt ontvangen, is dat op zichzelf nog beslist geen reden tot juichen. Naast dat u in bepaalde gevallen wettelijk verplicht bent om een aangifteformulier te vragen, is het niet doen van aangifte soms zonde van uw portemonnee. Het aanvragen en doen van aangifte kan namelijk ook leiden tot terugbetaling. Soms zijn zelfs aanzienlijke teruggaven van de ingehouden loonbelasting/premie mogelijk. Voor het verkrijgen van deze teruggave wordt verwezen naar het Hoofdstuk Aangifte in verband met teruggaaf (zie Hoofdstuk 38).

Tip: *Het aanvragen en doen van aangifte kan namelijk ook leiden tot terugbetaling. U controleert dit makkelijk aan de hand van deze Belastinggids en door online de aangifte 'als proef' in te vullen. Zolang u niet ondertekend met uw DigiD-wachtwoord, doet u geen aangifte.*

Bovendien kan het doen van aangifte van belang zijn voor bepaalde tegemoetkomingen zoals de tegemoetkomingsregeling specifieke zorgkosten (zie Hoofdstuk 21.6) of van invloed zijn op inkomensafhankelijke regelingen (bijvoorbeeld huur- en zorgtoeslag en kindgebondenbudget).

1.11 Wanneer moet de aangifte zijn gedaan?

1.11.1 Normale indieningsdatum

April en mei

U moet de aangifte doen vóór de datum die bovenaan de uitnodigingsbrief staat vermeld. Voor de aangifte 2021 is dat in de regel 1 mei 2022. Indien u uw aangifte online invult, moet u uiterlijk op 30 april 2022 om 23:59 uur de ingevulde aangifte naar de Belastingdienst hebben verzonden. U heeft daarvoor uw DigiD en wachtwoord nodig. Als de datum in de brief voor u niet haalbaar is, moet u de Belastingdienst tijdig om uitstel vragen; zie daarvoor Hoofdstuk 1.11.2.

Tip: *Op de laatste dagen van de aangifteperiode is de website van de Belastingdienst soms slecht bereikbaar. Wacht daarom niet tot het laatste moment.*

Tip: *Doe aangifte vóór 1 april 2022. Dan ontvangt u vóór 1 juli 2022 bericht van de Belastingdienst.*

Aangifte in verband met teruggaaf

Als u aangifte doet omdat u voor een teruggaaf in aanmerking komt, moet u deze aangifte over 2021 doen vóór 1 januari 2027. Een dergelijke aangifte moet namelijk binnen vijf jaar zijn gedaan.

Tip: *Doe aangifte vóór 1 april. Dan ontvangt u vóór 1 juli bericht van de Belastingdienst.*

Migratie en overlijden

Biljetten die de Belastingdienst in de loop van het jaar toezendt in verband met overlijden en emigratie, moeten worden ingeleverd vóór de daarop aangegeven datum. Meestal hebt u ruim een maand de tijd om het biljet in te vullen.

1.11.2 Uitstel van indieningsdatum

Als u de aangifte niet tijdig kunt doen, dan moet u de Belastingdienst tijdig om uitstel vragen. De Belastingdienst zal er in het algemeen niet moeilijk over doen om het standaard uitstel van 4 maanden te geven. Heeft u meer uitstel nodig, dan zult u dat moeten motiveren. Tot de uiterste inleverdatum kunt u dat op drie manieren doen:

- digitaal; zie het uitstelformulier op <https://www.belastingdienst.nl>.
- telefonisch; door te bellen met de BelastingTelefoon (0800-0543).
- schriftelijk; stuur uw verzoek naar Belastingdienst, Postbus 2523, 6401 DA Heerlen.